

67-72-139/3

17.09.2021

До спеціалізованої вченої ради Д 35.052.19
у Національному університеті
«Львівська політехніка»

вул. Степана Бандери, 12,
79000, м. Львів

В І Д Г У К

**офіційного опонента – професора кафедри публічного управління та
адміністрування Національної академії внутрішніх справ,
доктора юридичних наук, професора,
Стрельченко Оксани Григорівни
на дисертацію Комарницької Ірини Іванівни
на тему «Профілактика правопорушень у фінансово-економічній сфері
засобами адміністративного права», поданої на здобуття наукового ступеня
доктора юридичних наук за спеціальністю – 12.00.07 – адміністративне
право і процес; фінансове право; інформаційне право**

Дисертаційна робота І. І. Комарницької присвячена проблемі профілактики адміністративних правопорушень у фінансово-економічній сфері, визначенню проблем її організації та реалізації, шляхів їх подолання засобами адміністративного права.

Актуальність теми дослідження. У сучасній державі головним завданням сфери публічного управління є пошук балансу державних та публічних інтересів у фінансово-економічній сфері. При цьому одним з найважливіших завдань держави у фінансово-економічній сфері є скорочення засобів примусового впливу на поведінку членів суспільства, їхнього покарання за вчинені фінансово-економічні делікти, розширення засобів стимулювання законотворчої поведінки, технологій для раннього виявлення деліктної поведінки у фінансово-економічній сфері, розширення форм та методик профілактичної роботи, навчання посадових осіб, які забезпечують адміністрування фінансово-економічних процесів, розробка та впровадження програм підвищення кваліфікації таких посадових осіб, зменшення навантаження та сприяння подоланню «професійного вигорання» в ході виконання ними службових обов'язків, тощо.

У ході реалізації адміністративної реформи слід особливу увагу приділити підвищенню ефективності діяльності органів публічного управління, що реалізують повноваження у фінансово-економічній сфері, протидіють можливим деліктам фінансово-економічного характеру, оптимізації переліку таких суб'єктів, їх структури, підвищення якості чинного законодавства, яким вони керуються у своїй роботі.

Фінансово-економічна сфера правовідносин постійно трансформується. Нові тенденції розвитку цієї сфери зумовлюють розширення системи засобів та способів профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері. Вкрай важливо в сучасних умовах проаналізувати потенційні можливості засобів, що знайшли свою апробацію в окремих правових системах, проаналізувати якість вітчизняних нормативно-правових актів та правових норм з приводу досліджуваних дисертанткою питань задля ідентифікації глобальних та локальних тенденцій та пошук прийнятної для України моделі адміністративно-правових засобів профілактики таких деліктів.

Досягненню бажаних результатів діяльності суб'єктів профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері стає на заваді недостатність наукової основи покращення законодавства, що визначає їх компетенцію, наявність цільових, функціональних, компетенційних та інших недоліків і суперечностей норм різної юридичної сили і галузей права, що регулюють фінансово-економічну сферу вітчизняних суспільних відносин.

Сьогодні наявна нагальна потреба врахування законодавцем нових викликів та загроз, що пов'язані з фінансово-економічною сферою, серед яких фінансова криза, корупція, недоліки управлінської діяльності у цій сфері, стрімкий розвиток технологій, що стимулюють формування нових різновидів деліктної поведінки та випереджають наявну систему засобів адміністративно-правової протидії їм, проблеми фінансово-кредитної системи тощо.

З огляду на зазначене, дисертаційне дослідження Комарницької Ірини Іванівни на тему: «Профілактика правопорушень у фінансово-економічній сфері засобами адміністративного права» є актуальним та своєчасним.

Актуальності дисертаційної роботи підтверджується тим, що питання профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері засобами адміністративного права не були предметом спеціального системного наукового дослідження Ці питання були розглянуті фрагментарно та потребують наукового аналізу в умовах формування розвинутої економіки та правового прогресу.

Дисертаційне дослідження виконано відповідно до положень Закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» від 11 липня 2001 р. № 2623-III, Стратегії національної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020, Стратегії реформування державного управління України на період до 2021 р., схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 червня 2016 р. № 474, Указу Президента України «Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» № 722/2019 від 30 вересня 2019 року. Дисертаційна робота спрямована на втілення пріоритетних напрямів розвитку правової науки на 2016-2020 рр., ухвалених Національною академією правових наук України 03 березня 2016 р., реалізацію наукового напрямку Навчально-наукового інституту права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка»: «Правові, психологічні та інформаційні проблеми розвитку державності в Україні», схваленого Вченою радою Національного університету «Львівська політехніка» від 24 червня 2014 р. (протокол № 5).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, засвідчується широким переліком опрацьованих вітчизняних та іноземних наукових праць, дотичних до предметного поля вивчення, комплексністю аналізу результатів вітчизняних та іноземних наукових досліджень, значним обсягом емпіричної бази, вітчизняного та іноземного законодавства, ретельно підібраним методологічним інструментарієм. Наукові положення, висновки і рекомендації є обґрунтованими. Їх вірогідність засвідчується використанням статистичної інформації, узагальнень практичної діяльності суб'єктів профілактики

правопорушень у фінансово-економічній сфері.

У дисертації обґрунтовано низку теоретичних дефініцій та положень, що створюють передумови для формування практичних пропозицій удосконалення адміністративно-правових засобів профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері. Зокрема обґрунтовано дефініцію категорії «адміністративно-правові засоби профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері» з огляду на лінгво-юридичний зміст термінів «фінансова сфера», «економічна сфера», «адміністративне правопорушення», «профілактика правопорушень».

Формування дисертанткою понятійно-категоріального апарату сфери профілактики правопорушень фінансово-економічного характеру стало запорукою комплексності дослідження правового змісту, сучасного стану та перспектив удосконалення профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері засобами адміністративного права.

Проведене І.І. Комарницькою наукове дослідження містить нові науково обґрунтовані практичні результати, які розв'язують наукові завдання, визначені темою дослідження, та мають істотне значення для науки адміністративного та фінансового права.

Зокрема дисертанткою обґрунтовано потребу інституційних змін в системі органів публічного управління, що є суб'єктами профілактики адміністративних правопорушень у фінансово-економічній сфері, пропозиції щодо внесення змін до законодавства задля підвищення ефективності профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері. Запропоновано прийняття Закону України «Про профілактику правопорушень в Україні» та Концепції реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері на найближчих п'ять років. Нею обґрунтовано потребу розроблення відомчих документів щодо профілактики правопорушень, що вчиняються посадовими особами у фінансово-економічній сфері.

Окрему увагу дисертантка присвятила обґрунтуванню потреби

удосконалення правореалізаційної діяльності суб'єктів профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері через налагодження належного рівня взаємодії, обміну інформацією, апробації уніфікованого комплексу профілактичних заходів задля нейтралізації причин і умов, що сприяють вчиненню посягань на фінансово-економічну систему, системи контролю за їх реалізацією, впровадження сучасних ІТ-рішень у діяльність органів державного фінансового контролю для ідентифікації, аналізу та оцінки ризиків діяльності публічних органів у фінансово-економічній сфері, удосконалення правового статусу Бюро економічної безпеки України та розширення його можливостей щодо профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері.

Дисертанткою сформовано низку обґрунтованих положень, рекомендацій щодо удосконалення законодавства в сфері профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері. Нею запропоновано обґрунтовані пропозиції щодо внесення змін до частини першої ст. 31 Закону України «Про Національну поліцію» від 02 липня 2015 року № 580-VIII, частини 29 пункту 4 Положення про Державну митну службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 р. № 227, тощо.

Обґрунтованості наукових положень дисертаційної роботи слугувала належна методологічна основа дослідження. Методологічну основу дослідження профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері засобами адміністративного права складають філософсько-світоглядні, загальнонаукові та спеціально-юридичні методи, зокрема: методи аналізу, синтезу, діалектичний, історико-правовий, системно-структурний, логіко-семантичний, функціональний, формально-логічний, метод класифікації, статистичний, соціологічний, порівняльно-правовий методи, загальні логічні прийоми дедукції, індукції, моделювання. Використання методів аналізу та синтезу дозволяє з'ясувати поняття та особливості профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері та адміністративно-правових засобів її реалізації. За їх допомогою наявна потенційна здатність визначити правову природу різних засобів профілактики правопорушень у фінансово-

економічній сфері, виокремити основні прояви правопорушень у фінансовій та економічній сфері.

Слід зауважити, що обґрунтування наукових положень і висновків здійснено з огляду на результати проведеного дисертанткою анкетування 400 громадян та 100 посадових осіб органів публічного управління з Львівської, Київської, Закарпатської, Хмельницької областей.

Також дисертантка опрацювала широку джерельну базу (603 найменування), звернулася до узагальнення практики діяльності Антимонопольного комітету України, Держаудитслужби, Держпродспоживслужбита багатьох інших суб'єктів профілактики деліктів фінансово-економічного характеру, судових органів.

Також варто відзначити високу наукову культуру автора, обґрунтованість та вивіреність її теоретичних конструкцій, що дозволило чітко сформулювати мету та завдання дослідження. Здобувачка підтвердила здатність до ведення наукової полеміки, обґрунтування своєї позиції, критичного аналізу теоретичних та нормативних джерел.

Достовірність та наукова новизна одержаних результатів. Достовірність одержаних результатів визначена логікою побудови змісту роботи, її структурою, високим теоретико-прикладним та науково-методичним рівнем виконаного дослідження. Достовірності одержаних результатів слугувала коректно визначені мета та завдання дисертаційної роботи.

Широко репрезентована у першому розділі дисертації наукознавча основа здійсненого дослідження профілактики адміністративних правопорушень у фінансово-економічній сфері дала змогу комплексно розглянути зміст профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері засобами адміністративного права, сучасні тенденції наукового пошуку щодо визначення закономірностей становлення цієї категорії, наукових підходів до її визначення, специфіки теорій та тверджень, дотичних до предметного поля дослідження, системи сучасних підходів до ідентифікації особливостей фінансово-економічної сфери, окреслення специфіки правопорушень у фінансово-

економічній сфері, профілактики деліктів фінансово-економічного характеру, правового статусу суб'єктів профілактики таких правопорушень.

Запорукою достовірності результатів став комплексний аналіз історіографічної компоненти наукознавчої основи дослідження, що віддзеркалює процес зародження і нагромадження наукових знань щодо фінансово-економічних трансформацій в державі на шляху посилення захисту фінансово-економічних інтересів держави та суспільства.

Достовірність результатів також підкріплена опрацьованим обсягом вітчизняних та зарубіжних нормативно-правових актів, емпіричного матеріалу, правильно обраним методологічним інструментарієм здійсненого дослідження.

Високий рівень достовірності та новизни наукових положень, висновків, рекомендацій, сформульованих у дисертації зумовлені комплексним підходом авторки до наукового аналізу системи правопорушень у фінансово-економічній сфері в Україні, правової природи адміністративно-правових засобів профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері, складових системи цих засобів, змісту та особливості адміністративно-правових засобів профілактики правопорушень у фінансовій сфері (щодо правопорушень у бюджетній, податковій, митній, банківській сферах), адміністративно-правових засобів профілактики правопорушень у економічній сфері (щодо правопорушень у сфері промисловості, будівництва та використання паливно-енергетичних ресурсів; у галузі торгівлі, громадського харчування, сфері послуг та підприємницькій діяльності; правопорушень, що посягають на власність; адміністративних деліктів у сільському господарстві), сучасних проблем профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері засобами адміністративного права та шляхів їх подолання.

Науковою новизною відзначається авторський підхід до визначення поняття профілактики адміністративних правопорушень у фінансово-економічній сфері, обґрунтування дефініції категорії «адміністративно-правові засоби профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері» з огляду на лінгво-юридичний зміст термінів «фінансова сфера», «економічна сфера»,

«адміністративне правопорушення», «профілактика правопорушень», окреслення дисертанткою нових тенденцій трансформації адміністративно-правових засобів профілактики правопорушень у економічній сфері, основних різновидів сучасних проблем профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері засобами адміністративного права та шляхів їх подолання, авторське обґрунтування потреби інституційних змін в системі органів публічного управління, що є суб'єктами профілактики адміністративних правопорушень у фінансово-економічній сфері, потреби налагодження належного рівня взаємодії, обміну інформацією, аналізу та оцінки ризиків діяльності публічних органів у фінансово-економічній сфері, доцільності впровадження сучасних ІТ-рішень в діяльність органів державного фінансового контролю, обґрунтування пропозиції щодо розроблення Закону України «Про профілактику правопорушень в Україні» з метою підвищення ефективності профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері.

Безумовно, науковою новизною відзначаються пропозиції щодо внесення змін до Закону України «Про Бюро економічної безпеки України» від 28 січня 2021 року № 1207-VII, частини першої ст. 31 Закону України «Про Національну поліцію» від 02 липня 2015 року № 580-VIII, частини 29 пункту 4 Положення про Державну митну службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 р. № 227, розробки Концепції реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері на наступні п'ять років задля підвищення ефективності профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері.

Новаторським є підхід авторки щодокласифікації правопорушень у фінансово-економічній сфері, дефініювання та виокремлення різновидів адміністративно-правових засобів профілактики правопорушень у економічній сфері, визначення ознак профілактики протиправної діяльності у бюджетній, податковій, митній, банківській сфері, напрямів використання іноземного досвіду адміністративно-правового забезпечення профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері.

Структура дисертаційної роботи зумовлена метою і завданнями дослідження та охоплює перелік умовних позначень, вступ, п'ять розділів, які містять 19 підрозділів, висновки, список використаних джерел (603 найменування) та додатки. Її слід визнати логічно виправданою, такою, що дозволяє досягти послідовності розгляду поставленої проблеми.

Завдяки запропонованій авторкою структурі можна отримати цілісне розуміння основних теоретико-правових та практичних аспектів профілактики адміністративних правопорушень у фінансово-економічній сфері, проблеми її організації і реалізації засобами адміністративного права та шляхів їх подолання з огляду на результати досліджень представників вітчизняної та зарубіжної юридичної науки, обрану емпіричну та нормативно-правову бази.

В першому розділі «Теоретико-методологічні засади дослідження профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері засобами адміністративного права» окреслено наукознавчу основу дослідження профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері засобами адміністративного права. Також окреслено методологічну основу дослідження профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері засобами адміністративного права. Вона представлена системою філософсько-світоглядних, загальнонаукових та спеціально-юридичних методів, серед яких: методи аналізу, синтезу, діалектичний, історико-правовий, системно-структурний, логіко-семантичний, функціональний, формально-логічний, метод класифікації, статистичний, соціологічний, порівняльно-правовий методи, загальні логічні прийоми дедукції, індукції, моделювання. Ця методологічна основа наукової роботи стала запорукою аргументації та конкретизації предмета дослідження, дозволила здійснити належне обґрунтування основних положень наукової роботи.

У цьому розділі дисертантка представила понятійно-категоріальний апарат сфери профілактики правопорушень фінансово-економічного характеру. Окрема увага дисертантки присвячена дефініюванню та визначенню лінгво-юридичного змісту термінів «фінансова сфера», «економічна сфера»,

«адміністративне правопорушення», «профілактика правопорушень».

Встановлено, що фінансово-економічна сфера є поліструктурною категорією, що відображає сукупність умов, середовище, сукупність суспільних відносин, що стосуються цілеспрямованого впливу держави на функціонування економічної інфраструктури, забезпечення формування, розподілу і перерозподілу вартості валового внутрішнього продукту, створення, розподілу і перерозподілу фондів фінансових ресурсів та фінансових активів держави задля задоволення господарських потреб, реалізації публічно-правових послуг фінансово-економічного характеру, гарантування здійснення державою її функцій, тощо. (с. 79-80).

У другому розділі «Адміністративно-правові засади профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері засобами адміністративного права» обґрунтовано класифікацію правопорушень у фінансово-економічній сфері в Україні. Авторкою встановлено, що система правопорушень у фінансово-економічній сфері в Україні є цілісним чітко структурованим комплексом деліктів, які стосуються створення, розподілу і перерозподілу фондів фінансових ресурсів та фінансових активів держави задля задоволення господарських потреб, реалізації публічно-правових послуг фінансово-економічного характеру, гарантування здійснення державою її функцій у сфері забезпечення функціонування системи суспільного виробництва, розподілу й обміну отриманими продуктами задля задоволення матеріальних потреб суспільства, реалізації контрольно-управлінських прав суб'єктів у сфері фінансово-економічних відносин (с. 145).

У цьому розділі ґрунтовно проаналізовано поняття, особливості профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері та адміністративно-правові засади її реалізації, наголошено, що загалом профілактика адміністративних правопорушень у фінансово-економічній сфері передбачає залучення широкого кола правових, економічних, виховних, політичних та інших заходів задля усунення чи подолання негативних чинників суспільного життя, що можуть набувати значення причин й умов здійснення

деліктної діяльності фінансово-економічного характеру.

Особливо цінними є результати аналізу дисертанткою змісту адміністративно-правових засобів профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері, системи засобів, що проявляються у єдності правового інструментарію та форм правореалізаційної практики у сфері економіки та фінансів.

Аргументовано, що система суб'єктів профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері охоплює широке коло органів публічного управління, місцевого самоврядування та фізичних і юридичних осіб, які самі виступають учасниками фінансово-економічних правовідносин.

Зміст третього розділу «Профілактика правопорушень у фінансовій сфері засобами адміністративного права» стосується визначення адміністративно-правових засобів профілактики правопорушень у фінансовій сфері, специфіці профілактики податкових, бюджетних правопорушень, правопорушення у банківській сфері, фінансових правопорушень у митній сфері та інших проступків.

Слід погодитися, що реалізація профілактичних засобів в окресленій сфері здійснюється на соціальному, спеціальному та індивідуальному рівнях, а втілення в життя профілактичних засобів здебільшого потребує наявності спеціальної компетенції, повноважень у суб'єктів профілактики деліктів у фінансовій сфері, проявляється у широкому діапазоні впливу на функціонування значного кола суб'єктів, до яких може бути віднесено посадових осіб міністерств, інших органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, банків, господарюючих суб'єктів, державних фондів, бюджетних установ (с. 256).

У четвертому розділі «Профілактика правопорушень у економічній сфері засобами адміністративного права» доведено, що адміністративно-правові засоби профілактики правопорушень у економічній сфері є важливою системою інструментів адміністративного права, що спрямовані на забезпечення економічної безпеки, стабільності економіко-правового регулювання суспільних відносин, нейтралізацію чинників, що негативно на неї впливають,

порушують економічні права та законні інтереси фізичних та юридичних осіб, припинення деліктної поведінки в економічній сфері (с. 332). У системі досліджуваних деліктів виокремлено їх різновиди: адміністративні правопорушення у сфері промисловості, будівництва та використання паливно-енергетичних ресурсів, у галузі торгівлі, громадського харчування, сфері послуг та підприємницькій діяльності, ті, що посягають на власність, правопорушення у сільському господарстві та представлено їх докладний науковий аналіз.

У п'ятому розділі «Удосконалення профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері засобами адміністративного права» визначено сучасні проблеми профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері засобами адміністративного права та шляхи їх подолання, деталізовано напрями використання іноземного досвіду адміністративно-правового забезпечення профілактики правопорушень фінансово-економічного характеру.

Слід підтримати запропоновані авторкою змін до чинного законодавства, зокрема прийняття низки нормативно-правових актів, серед яких Закон України «Про профілактику правопорушень в Україні» та Концепція реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері.

Заслуговують схвалення запропоновані шляхи подолання проблем профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері. Вони повинні стосуватися формування правових гарантій фінансово-економічної системи держави, спрямованих на забезпечення її ефективного функціонування, формування сучасних нормативно-правових інструментів, як субстанційних правових явищ, що дозволяють суб'єктам фінансового контролю, правоохоронним та іншим органам, представникам громадськості протидіяти правопорушенням фінансово-економічного характеру, удосконалення правореалізаційної діяльності таких суб'єктів через налагодження належного рівня взаємодії, обміну інформацією, апробації уніфікованого комплексу профілактичних заходів задля нейтралізації причин і умов, що сприяють вчиненню посягань на фінансово-економічну систему, системи контролю за їх

реалізацією, впровадження сучасних ІТ-рішень в діяльність органів державного фінансового контролю для ідентифікації, аналізу та оцінки ризиків діяльності публічних органів у фінансово-економічній сфері, удосконалення правового статусу Бюро економічної безпеки України та розширення його можливостей щодо профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері (с. 381-382).

Наукове та практичне значення отриманих результатів зумовлені тим, що висновки, пропозиції авторки мають вагомe значення для теорії адміністративного права та практики діяльності суб'єктів профілактики адміністративних правопорушень у фінансово-економічній сфері, сприяють обґрунтуванню напрямів удосконалення профілактики адміністративних правопорушень у фінансово-економічній сфері. Також наукова та практична цінність дисертаційної роботи зумовлені актуальністю, обґрунтованістю, науковою новизною отриманих результатів, відзначаються теоретичним та прикладним значенням для адміністративно-правової науки та можливістю застосування у науково-дослідній сфері (акт впровадження результатів дисертаційного дослідження Львівського інституту ПрАТ «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом» від 16.08.2021 р.); навчальному процесі (довідка про використання в навчальному процесі Національного університету «Львівська політехніка» результатів дисертаційного дослідження від 26.08.2021 р. № 67-01-1504; акт впровадження результатів дисертації Львівського державного університету внутрішніх справ від 20.08.2021 р. № 42); правотворчій сфері; правозастосовній діяльності (довідка про впровадження результатів дисертаційного дослідження Управління превентивної діяльності Головного управління Національної поліції у Львівській області від 26.08.2021 р. № 1506/15/01-21; довідка про впровадження результатів дисертаційного дослідження Кам'янка-Бузького районного суду Львівської області від 19.08.2021 р. № 01-28/3/2021).

Повнота викладення матеріалів у публікаціях положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Основні положення та результати опубліковано у 38 наукових публікаціях авторки, в яких повністю

відображені основні результати дисертації, з них 3 – монографії, 2 – статті WebofScience, 19 статей у наукових фахових виданнях України та наукових періодичних виданнях інших держав, а також 14 тезах доповідей на конференціях та інших науково-практичних заходах, які констатують апробацію результатів дисертації.

Основні положення, висновки і рекомендації, що містяться у дисертації, повністю відображені в авторефераті. Дисертаційна робота є самостійно написаною працею, використання результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідні джерела.

Разом із тим вважаю за необхідне звернути увагу на окремі недоліки та зауваження, що стосуються даного дисертаційного дослідження:

1. Потребує детальної аргументації кореляція засобів фінансового та адміністративного права щодо профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері. Також незрозумілим є значення фінансового контролю щодо профілактики адміністративних правопорушень у фінансово-економічній сфері. Ці положення потребують пояснення.

2. Потребують деталізації пропозиції авторки щодо прийняття Концепції реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері на наступні п'ять років задля підвищення ефективності профілактики цих деліктів (с. 344). Які положення повинні бути зафіксовані у цьому нормативно-правовому акті, чим визначається потреба прийняття його саме на визначений дисертанткою термін? Ці положення потребують додаткової аргументації.

3. Наводячи перелік суб'єктів профілактики досліджуваних деліктів, дисертантка вказує й на Верховну Раду України (с. 126). Залишається незрозумілим, чому вона так широко підходить до визначення переліку таких суб'єктів, у чому полягає адміністративно-правовий статус органу законодавчої влади як суб'єкта профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері?

4. Важко погодитися з думкою дисертантки що сьогодні громадськість повноцінно заучена до сфери профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері (с. 150). У роботі слід було б ширше представити форми участі громадян у цьому процесі, проаналізувати законодавство, що є підставою для їхньої участі, його якість і на цій основі запропонувати свої пропозиції щодо ширшого залучення громадян до профілактики правопорушень у фінансово-економічній сфері.

5. У підрозділі 3.4 дисертації дисертантом диференційовано адміністративні проступки в митній сфері фіскального та нефіскального характеру (с. 221). Водночас дисертанткою не деталізовано специфіку такого поділу та підстав для його здійснення.

6. Потребують детальнішої аргументації пропозиції дисертантки щодо розширення можливостей Бюро економічної безпеки у сфері профілактики адміністративних правопорушень фінансово-економічного характеру (с. 363) та деталізації шляхи досягнення цього результату.

ВИСНОВОК

Рецензована дисертація вирішує конкретну наукову-прикладну проблему, містить раніше не захищені положення, які є особистими напрацюваннями авторки, мають наукову цінність та вагомє значення для подальшого розвитку адміністративно-правової науки.

Дисертаційні матеріали належним чином оприлюднені та пройшли апробацію в наукових публікаціях та виступах на конференціях. Зміст дисертації відповідає вимогам МОН України та відповідно відображений в авторефераті.

Дисертація Комарницької Ірини Іванівни на тему «Профілактика правопорушень у фінансово-економічній сфері засобами адміністративного права», яка представлена на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук, відповідає вимогам, що пред'являються до такого виду наукових робіт, Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567 (зі змінами), а її авторка –

Комарницька Ірина Іванівна – заслуговуєна присудження їй наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент:
професор кафедри публічного
управління та адміністрування
Національної академії внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор

О.Г. Стрельченко